

NÉPNEVELŐ.

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN- ÉS GÖRÖG-SZERTARTÁSÚ KATH. NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT.

Megjelenik minden vasárnap egy ívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy-egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre 3 frt. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

Királyi Pál-utca 13. szám
(Szent-István-Társulat).

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért, minden közlés után 2 kr. (4 fillér) fizetendő. — Egyéb hirdetéseknek egész oldal 16 frt, fél 8 frt, negyedrészt 4 frt és egy nyolczadrész oldal 2 frt. A 30 kr. bélyegilletéket a hirdető fizeti. A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

HIVATALOS RÉSZ.

A létesítendő orsz. kath. tanítói árvaház alapjáról a kezelő egri főkapitány által benyújtott, felsőbb helyen pedig felülvizsgált és helyesnek talált 1894. évi számadás kivonata.

Vagyonállás 1893. év végén.

1. Egy drb. 1870-iki magy. kir. nyeremény-kölcsön-jegy (névérték szerint)	100. —
2. 4%-kal kam. magyar járadék kötvényekben (névérték szerint) 10500 korona, vagyis	5250. —
3. Takarékpénztárban 4% kamatra tőkésítve	5090. —
4. Készpénzmaradvány	572. 70
Összesen	10922. 70

I. Fejezet. 1894. évi bevétel.

1. §. A múlt évi készpénzmaradvány	572. 70
1. §. összege	572. 70
2. §. Az egyházmegyék gyűjtéseiből: Az egri érseki megyében — Szöke Sándor egri róm. kath. hitközségi tanító pályanyertes művének sokszorosításából befolyt és az árvaházra felajánlott tiszta jövedelem	63. —
2. §. összege	63. —
3. §. A segélyalap 1894. évben felosztás alá eső jövedelmeiből az árvaház pénztárába áttételt:	487. 54
A szabályszerű 1/10-rész czimén	487. 54
3. §. összege	487. 54
4. §. Tökek kamataiból	464. 75
4. §. összege	464. 75

A bevételek összesítése.

1. §. összege	572. 70
2. §. »	63. —
3. §. »	487. 54
4. §. »	464. 75
Összes bevétel	1587. 99

II. Fejezet. 1894. évi kiadás.

1. §. Tőkésítésre: 3000 korona névértékű, 4%-os járadék kölcsönkötvényekért, a lejárt kamatok kiegyenlítésével fizettetett.	1457. 70
1. §. összege	1457. 70

2. §. Különfélékre: Ez évben semmi sem adatott ki	—.—
2. §. Összege	—.—

A kiadások összesítése.

1. §. Összege	1457. 70
2. §. »	—.—
Összes kiadás	1457. 70

Mérleg.

Összes bevétel	1587. 99
kiadás	1457. 70
1895. évre átvendő készpénzmaradvány	130. 29

Az árvaház alapjának állása 1894. év végén.

1. Egy drb. 1870-iki magy. kir. nyeremény-kölcsönjegy (névérték szerint)	100. —
2. 4%-kal kam. magyar járadék kölesönkötvényekben (névérték szerint) 13500 korona, vagyis	6750. —
3. Takarékpénztárban ez idő szerint 4 1/4%-os kamatra tőkésítve	5000. —
4. Készpénzmaradvány	130. 29
Összesen	11980. 29

Értesítés.

A nagyvárad kir. r. kath. tanítóképzőbe felvétetnek a jövő 1895—96-ik tanévre, 15-ik életévüket betöltött olyan ifjak, akik a polgari iskola, gimnázium vagy reáliskola IV. osztályát sikeresen elvégezték, vagy a magyar nyelv, számtan, magyar történelem és földrajz köréből annyi ismerettel bírnak, amennyi az említett középiskolák IV. oszt. tantervének megfelelő s ezt felvételi vizsgálattal igazolják.

A felvétel iránti folyamodványok a tanítóképezde igazgatóságához (apácza-utca 19. sz.) intézendők s a) keresztlevéllel, b) iskolai bizonyítvánnyal, c) orvosi bizonyítvánnyal, d) újraoltási bizonyítvánnyal szerelendők fel. A beiratások szept. 4-én, a felvételi és javítóvizsgálatok pedig szept. 5-én délután 4 órakor tartatnak.

Az előadások szept. 9-én kezdődnek.

Szegény és szorgalmas növendékek havi 5 frtnyi segélyben részesülnek.

Nagyvárad, 1895. aug. 9.

Az igazgatóság.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

A latin és görög szert. r. kath. tanítók segélyalapjának közgyűlése előtt.

Lapunk 22. számában közöltük az orsz. kath. tanítók segélyalap központi bizottságának elnöke által kibocsátott »Felhívás«-t, melyben az alap mindazon tagjai, kik az alapszabályok 8. és 15. §§-ai értelmében ösztöndíjak és segélypénzek elnyerhetésére jogosultak, az alapszabályok 20. §-ának e) pontjában előírt módon terjesztsek be folyamodásaikat.

Mindössze pár nap választ el a segélyalap központi bizottságának közgyűlésétől, mely gyűlésben résztvevő egyházmegyei küldöttek hivatalosan lesznek dönteni a beérkezett nagyszámú kérvények sorsa felett. De mi ezúttal nem ezzel a ténnyel kívánunk foglalkozni. A bizottság utóvégre is elvégzi a maga nagyszámú munkáját mint mindig, úgy ez alkalommal is a legszigorúbb lelkiismeretességgel minden figyelemre méltó megjegyzés nélkül is, e helyett üdvösebbnek tartjuk e kedvező alkalmat felhasználni arra, hogy egy pár tájékoztató és buzdító szót intezzünk hazánk kath. népoktatási intézeteiben működő kartársakhoz úgy az alap, mint különösen a kath. néptanítóság saját jól felfogott érdekében.

Kath. segélyalapunk hasonirányban működik az Eötvös-alappal. Keletkezéséről valamint tízéves működéséről mélt. Begovesevich Róbert cz. püspök úr olvasott fel kimerítő jelentést a központi bizottság múlt évi közgyűlésén, a mikor is az alap megteremtéséről következőleg szól:

»A segélyalap érdekében 1884. év nyarán, tehát éppen 10 év előtt kibocsájtott egy lelkes főpásztori szózat szerint »a nagyméltósági püspöki kar, méltó figyelembe véve a kath. népiskolákban működő tanítók helyzetét és hasznos szolgálatait, azon aldozatkész szeretettel fogva, melylyel anyaszentegyházunk, híven isteni alapítójától nyert küldetéséhez, a népnevelés érdekét minden időben gondozta, behatározta, hogy a magyarországi latin és görög szert. r. kath. tanítók számára országos segélyalapot létesít, s e célra alaptőkéül huszezer forintot ajánl.«

Ugy van! A nagymélt. püspöki kar kezdeményezésére jött létre segélyalapunk, s miután annak alapszabályait az ország különböző részeiről egybehívott tanfériakból álló bizottság megalkotta, és a nagymélt. püspöki kar elfogadta; bold. eml. Simor János hibornok, s hercegprímás ö. Eminenciájára kormányhatósági jóváhagyás végett az akkori nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztette azokat, a miniszter úr pedig 1884. évi július 10-én 19613. sz. alatt jóváhagyta.

»Az alapszabályok jóváhagyása után ország-

szerte megindult a mozgalom a segélyalap megalakítására, s egyrészt a nagyméltósági püspöki kar, káptalanok, s egyes, leginkább egyházi jötevek által, másrészt a csanádi püspöki, gyulafehérvári-fogarasi gör. szert. érseki, lugosi és munkácsi gör. szert. püspöki egyházmegyék kivételével az ország többi egyházmegyéinek tanítói által lelkesedéssel felkarolt ügy Isten segítségével az 1884. évtől lefolyt 10 év alatt oly öröndetes gyarapodást nyert, és annyi jót tett, hogy a segélyalap első tízéves pályafutásának végén emelt fővel gondolhatunk rá, s beszélhetünk róla«.

De érdekes és tanulságos adatok foglaltatnak a tíz évről szóló tabulázatos kimutatásban. Az alap vagyona volt 1884. év végén 38962 frt 40 kr. míg 1893. évben már 76287 frt 16 kr-ra szaporodott fel.

A tanítók tagdíjilletékei czimén 1888. évben folyt be a legnagyobb összeg. Ez évben ugyanis 2804 forint 87 kr. szolgáltatott be részökről a segélyalap pénztárába. 1889. évben már csak 2590 frt 30 kr. — azóta pedig évenkénti járulékok folyvást 1900—2100 forint közt váltakozott. A lefolyt 10 év alatt befizettek összesen 20544 frt 13 krt., — ösztöndíjakra pedig, segély- és gyámpénzekre, ugyszinten az arvaház alapjára kiadott a segélyalap összesen 37234 forint 38 krt., átlag tehát évenként 3723 forintot.

A mi már a segélyalappal 1893. év végével kimutatott 76287 frt 16 kr. vagyonállását illeti, ehhez a tanítók befizetett tagdíjilletékeiknek csak 20%-ával, tehát összesen 4108 frt 80 krral járultak, mert befizetett tagsági díjaik 80%-ka az alapszabályok értelmében évenkénti segélyzésekre adatott ki. És így a segélyalap jelenlegi állagának 72178 forint 36 kr. része, kizárólag a nagymélt. püspöki kar, káptalanok és egyes, leginkább egyházi jötevek nagylelkű adományaiból került ki.

Ezen adatok is eléggé világosan igazolják, hogy a segélyalap b. e. elnöke egy időben teljes joggal tehetett fajó megjegyzést a róm. kath. tanítóság azon megmérhetlen közönye miatt, hogy a segélyalappal, mondjuk, saját magának és övéinek sorsával vajmi keveset törődik. Akkoron megkiserlettek tanügyi lapjaink az érdeklődést felkelteni, indokul hozvan fel azt is, hogy a központi bizottság fajó szívvel kénytelen igen számos esetben elutasítani egyes kérelmezőket, mert az alapszabályok fent említett 15. §-a szerint a kérelmük jogosulatlan. Szól pedig ez a legfontosabb §. ilyenképen: Az alap jótéteményeire az ösztöndíjak kivételével csak azon rendes tagok, illetőleg gyermekeik, özvegyeik, arvaik tarthatnak igényt, kik évi 50 krajczárnyi tagsági díjaikat legalább 5 éven át befizették. No hát edes kartársak itt már csakugyan nem lehet szegénységünkkel menteni a dolgot. Itt határozott közönnyel találkozunk; mert van-e tanító, aki azt a cse-

kély ötven krajczárt megfizetni képes nem volna annvi jótéteményre való kilátás reményében? Mi tudjuk, hogy itt is a legfőbb ok: szervezetlenségünk. A mint, hogy látható is, miszerint az élénk egyesületi élet korszakában a segélyalap bevétele nagyobb volt s később a mint hanyatlott az egyesületi élet terén a lekésedés, olyképen szállott lejjebb és lejjebb a befizetések összege is.

Igy p. u. 1884-től 1889-ig a rendes tagokul beiratkozott tanítók által tagdíjilletékek czimén teljesített befizetések összege növekedőben van, de 1890-ben az előző év 2790 frt 30 krnyi bevételéről 1926 frtra száll s noha most már ismét emelkedőben van, még mindig csak 2090 frt 79 krt tesz ki a legutóbbi évrnek ily tétel alatt kitüntetett bevétele. S ha az egyes egyházmegyéket a beérkezett tagilletmények összege szerint osztályozzuk, azt tapasztaljuk, hogy az oly egyházmegyékben, hol szervezett egyesületi élet van, ott a tanítók majdnem kivétel nélkül tagjai a segélyalapnak. Ez a körülmény különben természetes folyománya az alapszabályzat helyesen megalkotott *csakhogykeresztül nem vitt VII. fejezetének*, az »Az alespereskerületi vagy tanító-egyleti alapgyűjtő- és kezelő helyi bizottságok czim alatt foglalt »§§« intézkedésének. A sorsával törődő tag azonban ez idő szerint ugy segít magán, hogy személyesen beküldi az egyházi tanfelügyelőséghez tagilletményét s nem vár jobb időkre, míg az egyesületi szervezkedés a VII. fejezetben megállapított alapgyűjtő és kezelő helyi bizottságokat létrehozza.

Félre tehát édes kartársak a közönnyel. Saját és öveink java, lelki nyugalma kívánja, hogy a felénk nyújtott áldott kéz jóságos gondoskodását szükség esetére biztosítsuk. S e lelki nyugalom megszerzési ára egy évre ötven, mondj ötven krajczár.

Ezek után a 22-én tartandó gyűlést üdvözöljük. Adjon Isten a bizottság tagjainak elegendő lelki erőt, hogy mint kiküldöttek, főpásztoraik legnemesebb intenióinak eleget téve végezzék el az orsz. kath. tanítói segélyalapnak a tanácskozás asztalára kerülő ügyeit.

Egyesületi élet.

A korpona egyházkerületi róm. kath. tanító-egylet közgyűlését f. évi július 19-én Dobronyán tartotta meg, Nagyságos Főtisztelendő Machovich Izidor apát-plébános és Besztercebánya egyházmegyei főtanfelügyelő, kerületi esperes úr elnöklété alatt, Szent mise végeztével s a Szentlélek segítségül hívása után a kör tagjai a róm. kath. iskolába gyűltek, hol Nagyságos Elnök úr tanulságos és eszmékben gazdag beszéddel a gyűlést megnyitotta. A mult ülés jegyzőkönyve felolvasatván annak 4. pontja kapcsán Nagys. Elnök úr örömmel konstatálja, hogy a kör iskoláit bejárva, a magyar nyelv tanításának eredményével meg van elégedve s ebből kifolyólag továbbra is szorgalomra serkentette a kör tanítóit. A tárgyalás további fonalán Elnök úr jelenti, hogy Méltóságos Püspök úr megengedte, miszerint az egyházmegyei közgyűlésre utazó tanítók fuvar- és napidíjas fedezése czéljából a tanítványoktól 2 kr.

szedessék. Ezt azonban — mivel a nyugdíjra fizetendő 15 kr. behajtása is nehézségekbe ütközik s ezen utóbbi megadóztatás a szülők elégtelenségét még inkább fokozná — a kör magaévé nem teszi. A Besztercebánya egyházmegyei róm. kath. tanítók özvegyeinek s árváinak rögtöni segélyezésére, Lechner Károly dobronyai kántortanító m. é. indítványa folytán, alakuló egyletnek alapszabályait a közgyűlés elfogadja. A gyakorlati tanítás, tekintve az idő előrehaladt voltát, nem tartott meg. Ezután a kir. tanfelügyelő az ismétlődő iskola 3 osztályra való felosztását elrendelő átirata felolvasatván, az tudomásul vétetik. Elnök úr felhívja a kör tanítóit, miszerint a magas miniszterium rendelete értelmében bekívánt statisztikai adatok augusztus 15-ig terjesztessenek be. Végül a tagsági díjak beszédese után gyűjtés rendeztetett a róm. kath. tanítók fogadalmi zászlójára. A bejelentett indítványok megtétele után a gyűlés berekesztetett. Jövő közgyűlés helyéül Korpona szab. kir. város tüzett ki.

VEGYESEK.

Értesítés. Az angolkisasszonyok budapesti »Sancta Mária« intézetének külső elemi és felső leányiskoláiban az 1895/6 ik tanévre a beiratások sorrendje következő: Szeptember 2., 3., 4-ikén délelőtt 8¹/₂ órától 12 óráig, délután 2¹/₂ órától 5 óráig. Ehárom nap csupán róm. kath. gyermekek jelentkezhetnek, 5-ikén, ha még lesz betöltetlen hely, jó bizonyítvánnyal ellátott más vallásu gyermekeket is fölveszünk. 6-ikén délelőtt javító vizsgálat 8¹/₂ órától 12 óráig, délután 2¹/₂ órától 5¹/₂ óráig; 7-ikén magánvizsgálat délelőtt 8¹/₂ órától 12 óráig, délután 2¹/₂ órától 5¹/₂ óráig. Magánvizsgálatokért elemi osztályokban 10 frt, felső osztályokban 30 frt fizetendő közvetlen a vizsgálat előtt. 9-ikén »Veni Sancte« 8 órakor. 10-ikén rendes előadás; az elemi osztályokban 8 órától 12, illetve 11 óráig, a felső osztályokban 8 órától délután 1, esetleg 12 óráig tartjuk a tanórákat, mivel a délutáni tanítást teljesen beszüntettük. Tandíj egész évre az elemi osztályokban 15 frt, a felsőbb leányiskola 1., 2., 3., 4. osztályában 30 frt, 5-ik osztályában 40 frt. A tandíj mindenütt egyszerre fizetendő közvetlen a beiratás előtt. Az előző években tapasztalt nagy tolongás kikerülése végett délelőtt az elemi, délután a felső osztályokba való beiratás eszközöltetik. A róm. kath. gyermekek a legszigorúbb föltételek mellett kötelezettek vasárnap és ünnepen szent misét és szent beszédet intézeti templomunkban hallgatni; kivételt képeznek, kik 7-ik életévüket be nem töltötték. Az elemi és polgári tanítónőképzetben a beiratás egyidejűleg tartatik a külső iskolákkal. Intézeti előjáróság.

A kultuszminiszterium új beosztást nyert. A népoktatási ügyek a VI. ügyosztályba tartoznak, mely 3 alosztályra oszlik. Az a) alosztály hatáskörébe tartoznak: az elemi népoktatási ügyek, nevezetesen: a kiseddóvás, az elemi iskolák és a tanfelügyelőségek. A b) alosztályba tartoznak: a magasabb foku népoktatási ügyek és szakiskolák, nevezetesen: a felső népiskolák, a polgári iskolák, a felsőbb leányiskolák, a

kereskedelmi iskolák, a budapesti középipariskola, a technológiai iparmúzeum, az iparos tanonciskolák és az iparoktatási tanács. A c) alosztály a tanítóképzés ügyeivel foglalkozik és alája tartoznak nevezetesen: a tanító és tanítónőképezdek, az óvóképezdek, a tankönyvek, tanszerek, ösztöndíjak, a különböző tanfolyamok és póttanfolyamok és minden paedagógiai kérdés, valamint a népoktatási statisztika. Az ügyosztály főnöke: Szathmáry György miniszteri tanácsos. Az a) alosztály főnöke: Halász Ferencz kir. tanácsos, közp. szolg. berendelt kir. tanfelügyelő; tagjai: Kacsokovich Mihály dr. miniszteri segédtitkár, Schindler Arthur fogalmazó-gyakornok, Mandl Lajos dr. fogalmazó-gyakornok, Módosy Imre közp. szolg. berendelt kir. tanfelügyelő és Porth Béla miniszteri számellenőr. A b) alosztály főnöke: Morlin Emil dr. osztálytanácsos; tagjai: Kuliszky Dezső miniszteri titkár, Gőnczi Mór dr. miniszteri fogalmazó, Gosztony Aladár miniszteri segédfogalmazó, Berecz Antal közp. szolg. berendelt fels. leányiskolai igazgató és Mártonffy Márton közp. szolg. ber. tanfelügyelő. A c) alosztály főnöke: Axaméthy Lajos dr. osztálytanácsos; tagjai: Váli Béla dr. miniszteri segédtitkár, Radnai Rezső dr. min. fogalmazó és Józsa Antal közp. szolg. berendelt kir. segéd-tanfelügyelő.

Bécsi tanítók Budapesten. A bécsi Lehrhaus 200 tagja készül meglátogatni Budapestet. A budapesti tanítók természetesen a legszivesebb fogadásban fogják részesíteni bécsi kollégáikat. A főváros közönsége is meleg érdeklődéssel és vendégszeretettel várja a bécsi tanítók látogatását. A fogadás költségeihez hozzájárult a kultuszminiszter és a fővárosi közönség is.

Kántorválasztás esendőr mellett. Veresegyháza pestmegyei községnek mult héten izgalmas napja volt. Kántort választott az iskolaszék s két jelölt állott egymással szemben: Veisz Sándor helybeli kántortanító és Mihalik József szödi tanító. Mialatt a választás folyt, a Veisz-pártiak — a kik nagyon el voltak keseredve, mert ők már kikialtották volt jelöltjüket kántornak, a püspök azonban kijelentette, hogy csak az iskolaszéknek van joga választani — betörték a plébániára, a hol a választás folyt. Az iskolaszéki tagok rosszul járhattak volna, de ekkor közbelépett a csendőrség s ez a népet feltartóztatta. Ez nem az első eset, hogy a kántortanító választása fegyveres erő segítségével vihető keresztül. Ezen szomorú állapotokon csak az iskolaszéki intézmény reformjával lehet gyökeresen segíteni.

A belga iskola-törvény. Brüsszelben a képviselőház aug. 3-án folytatta az iskolatörvény tárgyalását és 79 szavazattal 60 ellenében elfogadta a III. cikk első szakaszát, mely elhatározza, hogy az elemi tanításnak vallás-tanításra és erkölestanra is ki kell terjeszkednie.

A nőäsi kézügyességi tanfolyam. A kézügyességi tanfolyam — a mint nekünk onnan írják — Näsben mult hó 30-án nyílt meg s szeptember 9-ig tart. Felvettek ide 113 tanítót, akik nemzetiség szerint így oszlanak el: Svéd és norvég 58, angol 37, magyar 6, amerikai 6, holland 3, dán 2 és finn 1. A magyarok a következők: Füzesi M. (Likér), Stefanek J. (Tapolca), Götz R. (Pöstyén), Augusztn J. (Brassó), Heinlein J. és Versényi Róza óvónő (Selmeczbánya). A tanfolyam megnyitása nagyszerű volt. A különféle államokat képviselő tanítók nemzeti himnuszaitak elénekelték s ezek között a sorrendben harmadik helyen felhangzott az Isten áldd meg a magyart is. A kicsiny, de lelkes magyar csapat feje felett ott lobogott a nemzeti trikolorunk is s a távolban is könynyeket esalt a szemekbe. A zászlót még a korábbi években ott járt magyar tanítók csináltatták. A diszitése a Sehranz Mihályné és a Versényi Róza emlékét örököltette meg. Az énekek után Salamon Ottó, a tanfolyam igazgatója üdvözölte a világ minden tájékaról összesereglett tanítókat és tanítónőket (akik 50-en vannak). Ecseltette a tanfolyam czélját s a megjelenteket kítartásra és szorgalomra buzdította. Végre a megjelenteket három csoportba osztották s három tanár vezetése alatt elfoglalták helyeiket a gyalupadok mellett és most fúrnak, faragnak.

Gazdák és kertbirtokosok mindazt, a mire gazdaságukban és a kertben magvak és müt rágyák ből szükségük van, a legmegbízhatóbb és legjobb minőségben Mauthner Ödön budapesti magkereskedéséből (Andrássy-út) szerezhetik be, mely ide vonatkozó árjegyzékét barkinek ingyen és bérmentve megküldi. — Minden rendelés még a beerkezes napján pontosan elinteztetik.

RÖVID HIREK. Új tápintézet. Vajay István orsz. gyül. képviselő, Pécselt kath. tanítók gyermekei számára tápintézet felállítását tervezi. — **Rudics József** báró végrendeletileg 280.000 frtnyi alapítványt tett bács-bodrogmegyei szegény tanulók segélyezésére. — **Berlinben** megnyitják az egyetemet a nő-orvosok és nő-gyógy-szerészek számára. — **Györfly Lajos**, az esztergomi kir. kath. tanító-képezde rendes tanára Jénába utazott, hogy részt vegyen a paedagógiai tanfolyamon. Szerkesztőségünknek Berlinből levelet írt, melyben ígéretet tesz arra nézve, hogy lapunknak bő tudósítást fog küldeni a tanfolyam lefolyásáról. — **Egy miniszteri rendelet** értelmében a tandíj alól való felmentést a középiskolában, a tanári testület meghallgatása mellett, ezentúl az igazgatók fogják gyakorolni.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. E. Helyszüke miatt kimaradt. — Sz. J. Bussán. A beerkezett dolgokat nem közölhetjük. Levelünkben vázolt cikket várjuk. — V. J. Vichnye Most már kevesebb idő kellene a várakozásra! Sz. J. Privigyé. Mi az oka . . . a hallgatásnak! Sch. M. Györény. Legjobb általánosságban kéni alkalmaztatását, még pedig oly módon, a mint azt ön is jelezte; de ennél még biztosabb út, ha valaki jó emberével személyesen adatja be kérvényét. Cikkét felhasználjuk, de hogy mikor, azt előre még csak nem is jelezhetjük.

Köszönet. D. J. Ároktőn. A kért rendeletet a »Rendeletek Tárában« található fel. Méltóztassék valamelyik közigazgatási hivatalban — hivatkozva a számra. — azt kikeresztetni és lemásoltatni.

Felelős szerkesztők: **Ember Károly**
és **Dr. Zelliger Vilmos**

Pályázatok.

Esztergomi érseki megye.

Az ipolysági róm. kath. elemi iskolánál üresedésben lévő segédtanítói állomásra f. é. augusztus hó 25-ig terjedő határidővel pályázat hirdetik. Fizetése 300 frt és butorozott szoba fűtéssel. Kötelessége a neki kijelölendő egyik osztályban tanítani s a kántortanítónak a kántorságban annak rendelkezéséhez képest segédkezni. A kellően felszerelt folyamodványok az ipolyneki alesperesi hivatalhoz küldendők.

Alsó-Korompára a kath. népiskolához segédtanító kerestetik. Fizetése 300 frt pontosan havi részletekben és 30 frt lakáspénz. Kötelessége az I. és II-dik osztályt önállóan tanítani. Az állomás szept. 15-én foglalandó el, a mely napig a pályázók kérvényeiket **Ernyeai Pál** plébánoshoz küldjék.

A **nyitra-udvarnok** tótajku s. tanítói állomásra, mely szeptember hó 1-én elfoglalandó, pályázat hirdetik. Fizetése egy polgári évre 150 frt és a kántortanítónál teljes ellátás. Ágynemű, mosás és világítás nem adatik. A kérvények **Kingyera Károly**, esperes-tanfelügyelő és udvarnok plébánoshoz küldendők.

A **nyitra-komjáthi** róm. kath. magyar-tótajku elemi iskolánál I. osztályu tanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalma 350 frt és lakás fűtéssel. Mellékjövdelemre is számíthat. Csak okleveles pályázhat. Kántori teendőiben jártasnak előny. Folyamodványok aug. 29-ig az iskolaszékhez küldendők. 1—2

Darnóra (Mosonm.) magyar segédtanító kerestetik. Kötelessége a kezdőket 8 hónapon át tanítani és a főtanítónak az ismétlősök tanításában ugyanannyi ideig, a kántorságban pedig 10 hónapon át segédkezni. Illetéke 300 frt havi részletekben, butorozott szoba és téli tüzelő. Pályázhatni augusztus végeig. **Iskolaszék.**

A **szent-endrei** (Pestm.) r. kath. elemi fiúiskolai osztálytanítói állásra pályázat nyitattik. Javadalmazása: a róm. kath. hitközségtől készpénzben 200 frt, továbbá 14 köbméter tüzifa a város erdejéből, a város által behozatva, 4 hold saját művelési szántóföld, az illető osztályba beírandó minden egyes gyermektől 50 krajczár beíratási cím alatt, lakásul az iskolaházban egy szoba. Az előadási nyelv magyar, továbbá kívánatik az orgonajátékbani jártasság. Előnyben részesülnek, kik a magyar nyelven kívül a német vagy valamely tótnyelvet bírják. A választás f. évi augusztus 31-dik napjára délelőtti órákra kintizetik, melyre a pályázók személyesen megjelenni tartoznak. Folyamodványok a szent-endrei r. kath. iskolaszékre czimezve, **Bogisich Mihály**, prépost, Budapest kerületi alesperes, budavári plébános urnál benyújtandók. Szent-Endre, 1895. évi július 25. Az iskolaszék.

Az **alsó-nyárasdi** II-od tanítói állomásra a »Népnevelő« 28-ik számában jelzett feltételek mellett a pályázat megújittatik és augusztus 25-re tüzetik, ki azon módosítással, hogy a fizetéshez még egy öl fa felvágva jár, tanító saját szobájának fűtésére. **Kinály János**, iskolaszéki jegyző.

Piszkére róm. kath. segédtanító kerestetik. Fizetése 360 frt és lakás. Kérvények aug. 27-ig főtisztelendő **Gabriely János** esperes-plébános és iskolaszéki elnök urhoz küldendők Nyergesújfalura.

Chrábor községben r. k. tót magyar tanítói állomásra szept. 20-ig pályázat hirdetik. Fizetése 300 frt, 2 szoba, konyha, 2 kamara és 4 öl tüzifa, melyből a tanterem is fűtendő. Folyamodványok a **nyitra-ludányi** plébániára küldendők. Pályázhatnak tanítónok is. 1—2

A »Népnevelő« 29-ik számában a naszvadi tanítói állásra kiírt pályázat szeptember 8-ig meghosszabbítottatik.

Magyar-Soók Szelöczére két tanító kerestetik. Fizetése egyiknek butorozott szoba és 310 frt, a másiknak butorozott szoba, ételmezés, 125 frt és fűésre 10 frt. A kérvények főt **Markus István** plébános urhoz vagy alulirtohoz küldendők. Via: Tornocz. Szentgyörgyi Ferencz főtanító.

Komárom-Szent-Péterre tanító kerestetik. Fizetése 300 frt, lakás fűtéssel. Az állomás szeptember 1-én elfoglalandó. **Szeesányi Gyula** iskolaszéki elnök. 1—2

Esztergommegye bátorkeszi róm. kath. népiskola altanítói állására pályázat hirdetik. Fizetés: 300 frt, butorozott szoba fűtéssel. Kötelesség: egy osztályban mindennapiakat és az ismétlő iskolásokat tanítani, kántorságban segédkezni. Tanítás ideje alatt az állomás el nem hagyható. Pályázók mielőbb küldjék kérvényeiket hozzám. **Bátorkesz 1895. augusztus 14-én Meisermann Ignác** plébános.

Kis-Apáthi (Barsmegye, u. p. és vasuti állomás Aranyos-Maróth) róm. kath. népiskolához egy magyar-tót ajkú okleveles vagy képezdét végzett segéd-tanító kerestetik. Fizetése egy polgári évre 300 korona, egy butorozott szoba, ágyneműn kívül teljes ellátással. Kötelessége az I. és II-ik osztályban tanítani és vasár- és ünnepnapokon egy misét orgonálni, azért az orgonálásban jártasság szükséges. Okmányok eredetiben mielőbb alulirtothoz beküldendők. **Kis-Apáthiban, 1895. Augusztus 12-én, Janovecz József** kántortanító.

Kis-Ujfalu (Nógrádmegye) róm. kath. tanítói állomásra augusztus 29-ig pályázat hirdetik. Javadalmazása: lakás kerttel, terményekben és készpénzben 300 frt és 2 öl fa. Folyamodványok főt **Bakos János** tanfelügyelő urhoz (Óvárra) küldendők. (posta Szklabonya.)

Igramra (Pozsonymegye) a róm. kath. iskolához tanító vagy tanítónó kerestetik. Javadalmazása a mindennapi és ismétlő iskoláért: kilenczheti tanítási időre 310 frt, butorozott szoba, fűtés- és világítással. Tanulmány magyar, tót és okleveles pályázók előnyvel bírnak. Felszerelt folyamodványok az iskolaszékhez augusztus 30-ig küldendők. **Rospál Antal** plébános.

Egri érseki megye.

A **jásmihálytelki** posta helyben (Jász-Nagy-Kun-Szolnokm.) r. kath. elemi iskolánál unonnan létesített tanítói állomásra szeptember 8-iki határidővel pályázat hirdetik. Kötelessége lenni a tanítónak az iskolaszék által megállapított beosztás szerint az alsó egy vagy két osztály növendékeit a nagymélt. püspöki kar által megállapított tanterv szerint oktatni, velők az isteni tiszteleteken jelen lenni, s őket vallásosan és erkölcsösen nevelni; javadalma: 1. tanítói fizetés czimén 300 frt a községtől előleges évnegyedes részletekben; 2. lakás és $\frac{1}{4}$ telek kert haszonélvezete czimén 60 frt, szintén a községi pénztárból, vagy esetleg tisztességes lakás és $\frac{1}{4}$ terek kert természetben. Az orgonálásban jártas még mellékes jövdelemre is számíthat. A kellőleg felszerelt kérvények a **róm. kath. iskolaszék elnökségéhez** küldendők. Az állomás szeptember 21-én elfoglalandó.

A **napkori egyesült rk. és grk. közös felekezeti iskolaszék** pályázatot hirdet egy rendes tanítói állomásra. Javadalma: két szoba, konyha, kamra, istálló és pinczéből álló lakáson kívül az iskolaszék pénztárból előleges havi részletekben fizetendő 300 frt, ismétlők oktatásáért a községi pénztárból tanév végén fizetendő 50 frt, összesen 350 frt készpénz. Van ezenkívül, de csak 1896. év végéig biztosítva 4 kat. hold kert, melynek bérletéből 1895. év végéig 37 frt, 1896-ra pedig 80 frt bérleti összegre bizton számíthat a pályázó. Kötelessége az elemi iskola III-IV. osztályának vezetése és az ismétlők oktatása. Okleveles rk. vallásu pályázók okmányokkal felszerelt kérvényeiket szeptember 8-ig **Simák István** iskolaszéki elnökhöz küldjék be Napkor, Szabolcsm. posta helyben 1895. aug. 12. **Dömötör Ferencz** iskolaszéki jegyző.

Alsó-Telekesen (Borsodm.) megüresedett r. kath. kántortanítói állomásra augusztus 30-ig pályázat hirdetik. Fizetése: a hitközségtől 104 frt és 10 köböl rozs;

sz. egyházmegyei hivatalból 80 frt; állami segély 60 frt. Van 2 padlás szobája, konyhája, istállója, vertesolja és házi kertje. A reggeli, déli és estvili harangozásért kap a hitközségtől 16 méter tűzifát beszállítva. 2 két hold szántóföldet és annak minden igás munkáját díjmentesen; 2 tehén és 2 házi sertésre legelőt; 2 köből búzát és 2 köből zabot. Az állomás legkésőbb szeptember 15-ig elfoglalandó. Oklevéllel ellátott kérvények alulírottához küldendők. Szuhogy, up. Rudobánya. Sir Lajos, lelkész.

A török-szent-miklósi (Jász-N.-K.) Szolnok megyében kivesszett szőlők helyén alakult városrészben létező új r. kath. iskolához egy most szervezett kántortartói állomásra pályázat hirdettek. Javadalma mint tanítónak: évi 400 forint előleges havi részletekben fizetve két szoba, konyha és éléskamrából álló lakás elvételére; mint kántornak: évi 50 frt szintén az iskola pénztárából. Kötelessége lesz az I. esetleg a II. vegyes osztályt vezetni, az iskola melletti kápolnát gondozni, abban vasár- és ünnepnapokon és azok előestéjén harmonium kísérete mellett a szokásos litániát végezni, esetleg miséknél énekelni. Kellő okmányokkal felszerelt kérvények alulírottához czimezve (posta helyben) szept. 6-ig küldendők be. Választás 7-én, az iskola év kezdete 15-én lesz, mikorra a megválasztott állomását elfoglalni tartozik. Véglegesítését csak a próbaév leteltével kérheti. Török-Szent-Miklós, 1895. aug. 8-án. Dr. Réty Gyula, esperes-plébános, iskolaszéki elnök.

Visznekre (Hevesm.) nőtlen róm. kath. okleveles esetleg képezdézett segédtanító kerestetik. Fizetés évi 120 május közepéig 110 frt. Ágyemén kívül teljes ellátás, mosás és világítás. Külön szoba zongorával. Kántorságban és zenében képezhetik magukat. A kezdők osztályát önállóan vezetni és ha képes a kántorságban segédkezni köteles. Értekezhetni Tuza János kántortanítóval.

A hasznosi róm. kath. kántortanítói állomásra a 28 számban foglalt hirdetés augusztus 22-re megújítottatik. 1-2

A 29-ik számban hirdetett edelényi pályázat határideje augusztus 25-ik napjára töltetik át.

Felső-józsai (Hajdum.) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalmazása 300 frt készpénz Egerből évenkéntként utólagosan. 1 két hold szántóföld a háznál. Stóla és párhéz czímen mintegy 70 frt. Ismétlősök oktatásáért 20 frt; 2 szoba, konyha, kamra és istálló. Kérvények aug. 31-ig Mildner Béla rk. lelkészhez, Hajdú-Böszörménybe intézendők.

Kalocsai érseki megye.

Bikityen a III. oszt. magyar, német, bunjó tanítói állomásra aug. 19-ig pályázat hirdettek. Évi fizetése 300 frt havi előleges részletekben, lakás nélkül. A tanynyelv magyar, de a német és bunyevác iskolások anyanyelvükön is oktatódnak az írás- és olvasásban, miért is a magyar és német nyelv tudásán kívül előnyben részesülnek, kik némileg bunyevácúl is tudnak. Az ismétlő iskoláért külön díj nem jár. A köllőleg felszerelt folyamodványok a bikityi r. kath. iskolaszékre czimezve ft. Kuto János esperes-plébános urhoz Bikityre (Bács-m.) küldendők. Az állomás szeptember 1-én foglalandó el, a mikortól a fizetés is folyóvá tétetik. — Bikity, 1895. július 30. Az iskolaszék. 2-2

Csanádi egyházmegye.

A kis-szt.-miklósi róm. kath. iskolaszék népiszkolája I. vegyes osztályához tanítónót keres, ki a rendes tanításon kívül a nagyobb leánytanítványokat naponként 10-11-ig, az ismétlőiskola leánytanítványait pedig esütörtök és vasárnap egy-egy órát kézimunkára tanítani köteles. Fizetése 400 frt készpénz, 12 kbm. tűzifa saját használatára és 8 kbm. a tanterem fűtésére és 10 frt iroda átalány. Szabad lakás: előszoba, két szoba, konyha, éléskamra, pincze, padlás, külön udvar és kis kert. A megválasztandó tanítónó egy próba év leletével véglegesítetik. A köllően felszerelt folyamodványok aug. 20-ig az új-aradi esperesi hivatalhoz (Temesmegye) küldendők.

A kloticsi róm. kath. felekezeti iskolánál kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Kántortanítói fizetés:

450 orint készpénz, mit előleges havi részletekben a hitközségi pénztárból huz. törvényileg előírt lakás, konyha és gyümölcsös kert; 2 hold jó szántóföld, 36 méter tűzifa, 1200 lélek uráni stóla. Pályázati föltételek: a magyar és szláv (vagy horvát, vagy szerb, vagy bolgár) nyelvnek tökéletes bírása, tanítói oklevél, orgonázási képességről bizonyítvány, erkölcsi és orvosi bizonyítvány és keresztlevél. Nős tanítók előnyben részesülnek. A kérvények f. 6. szeptember hó 14-ig Antók Dániel, iskolaszéki elnökhöz czimezve, Kloticsra, u. p. Resicza (Krassó-Szörény) küldendők.

Erdélyi egyházmegye.

A sopron kövesdi róm. kath. népiszkolához egy okleveles és a kántorságban jártas altanító kerestetik. Fizetése 300 frt szabad lakás fűtéssel. Kérvények aug. 27-ig főtisztelendő Sülley Endre iskolaszéki elnök urhoz küldendők. Az állás szept. 1-én elfoglalandó. 2-3

Ácsra (Komáromm.) okleveles róm. kath. tanító kerestetik. Fizetése 132 frt, esinosan butorozott szoba fűtéssel és élemezés. Német nyelvben jártas mellékjövedelemre számíthat. Pályázhatni augusztus 25-ig. Az iskolaszék. 2-2

Győr egyházmegye.

A bánfalusi (Mosonm.) r. kath. népiszkolához egy okl. segédtanító kerestetik. Fizetése 150 frt, mosáson és világításra kívül a főtanítónál teljes ellátás. Kötelesség az I-ső osztályt önállóan vezetni és minden tanítói és kántori teendőben segédkezni. A folyamodványok fot. Klampfer Ferencz, iskolaszéki elnökhöz küldendők.

Kassai egyházmegye:

A Népnevelő 27., 28., 29. számaiban közzé tett dévaványai róm. kath. segédtanítói állomásra a pályázati határidő augusztus 20-ig meghosszabbított azzal a hozzáadással, hogy képezde végzett növendékek is pályázhatnak, kiknek fizetése azonban 120 frt leend. 2-2

Nagyvárad egyházmegye.

Orosházán a róm. kath. újiszkolánál pályázat hirdettek. Fizetése havi 33 frt 33 kr. és természetbeni lakás. Tanítja az I. és II. osztályt, ismétlősöket, tornát, vezeti a könyvet, elkészíti az adó-főkönyvet. Szükség esetén megfelelő stólaért, kántori teendőket végez. Pályázatok az orosházi plébániai hivatalhoz küldendők. Határidő szeptember 1. Állás október 1-én foglalandó el. 1-2

Tótkomlóson rk. elemi vegyes népiszkolához nőtlen tanító kerestetik. Fizetése havi 25 frt, 444 lélek után stóla. Lakása egy szoba fűtéssel. Pályázatok az orosházi plébánia hivatalhoz küldendők. Állását szeptember 1-én köteles elfoglalni. 1-2

Gyulaházi gazdaságba róm. kath. okleveles tanító kerestetik, fizetés évi 200 frt, ágyemén kívül teljes ellátás. Ajánlatok augusztus 15-ig a gazdaság intézőségéhez küldendők. U. p. Tisza-Dob. 3-3

Endrődön tanítók szükségesek a következő róm. kath. magyar tanynyelvű iskolákhoz: 1. egy tanító a gyomavégyi vegyesiskolához, követező javadalommal: 400 frt havi előleges részletekben, 3 szoba, konyha és kamrából álló lakás. Tartozik a reá bizandó ismétlősöket is oktanni és átmenni a község belterületén fekvő iskolához ugyanazon javadalommal, ha az iskolaszék ennek szükségét látja. — 2. Okleveles vagy gyakorló tanítónók 2 leányiskolához az apácák megérkezéseig (1-2 év.) Ellátásuk: 300 frt és 20 frt fűtőpénz egynek-egynek, és két szobából s mellékhelyiségekből álló közös lakás. Az állomásokat szeptember 9-ig el kell foglalni. Pályázatok augusztus 23-ig alulírottához intézendők Endrőd, (Békésmegye, postaállomás) 1895. július vége. Grócz Béla, esperes-plébános. 2-2

Pécsi egyházmegye.

Szakacson (Tolnam.) a róm. kath. iskolánál egy segédtanítói állomás van üresedésben, melyre augusztus 25-ig pályázat nyitattik. Fizetése 340 frt és egy bu-

torozott, padlós szoba. Okleveles vagy képezdét végzett pályázók, kik a kántorságban is jártasak megkereséseiket az iskolaszék elnökségéhez küldjék. A kántori teendők mellőzésével, tanítónók is pályázhatnak.

Duna-Kömlöd (Tolna-m.) r. k. német magyar tannyelvű iskolánál megüresedett osztálytanítói állomásra aug. 28-ig pályázat hirdettetik. Fizetése polgári évre 400 frt előleges havi részletekben, butorozott szoba téli fűtéssel. Kötelessége egy osztályt vezetni, a vasárnapi iskolások egy részét tanítani, és a kántorságban segídeni. A kérvények az iskolaszéki elnökséghez intézendők. Rott József iskolaszéki jegyző.

Rozsnyói egyházmegye.

Fülekre (Nógrád-m.) r. kath. osztálytanító kerestetik. Vezeti a kezdő osztályt és ismételőket. Fizetése: a községtől 200 frt, államszegély 200 frt kérelmezett. Egyelőre egy butorozott szoba. Ismétők után külön díj. Kántortanítónak segédkező, mérsékeltebb díjért kosztot nyer. Állását szeptember elején elfoglalni tartozik. Pályázhatnak okleveles tanítók. **Az iskolaszék.**

Lapujtói (Nógrád-m.) másodtanító kerestetik. Fizetése 8 havi tanévre havi 30 frt, melyből magát lakással és mindennel ellátni tartozik; vagy 12 óra 300 frt. Kérvények aug. 31-ig Káposztássy Imre plébánoshoz, Karanekeszibe. 1—2

Szombathelyi egyházmegye.

A felsőpatyi (Vasm.) róm. kath. iskolánál ujonnan rendszeresített osztálytanító állásra szept. hó 8-ig pályázat hirdettetik. Fizetése: 300 frt havi részletekben; butorozott szoba fűtéssel. Magán szorgalom után szép mellékjövödelemre számíthat. Kötelessége: a kijelölendő egyik osztályban tanítani és a kántorságban segédkezni. Kérvények a képesítő oklevél csatolásával a felsőpatyi róm. kath. iskolaszéki elnökséghez küldendők. **Felső-Paty**, (u. p. helyben) 1895. augusztus 6. án. **Puli György**, plébános iskolaszéki elnök. 2—2

A pinkamiskei róm. kath. iskola I. osztályához tanító kerestetik, kinek évi jövedelme egy külön butorozott s fűtött szobán kívül háromszáznegyven (340) forint, mint tisztán tanítói fizetés, kántori segédkezésért pedig husz (20) forintot kap évenként. Pályázati határidő 1. évi szeptember 1-je d. u. 1 órakor. Kötelessége az I. osztályt önállóan vezetni s az ismételő iskolások tanításában vasárnaponként felváltva segédkezni. Tannyelv magyar és német. A megválasztott állomását azonnal tartozik elfoglalni. Okleveles tanítónók is pályázhatnak. A kellően felszerelt kérvények a mondott határidőig **Oszwald Pál** világi elnök úrhoz **Pinka-Miskére** küldendők. Kelt **Pinka-Miskén**, (Vasm.) 1895. aug. 8. **Bauer Alajos** plébános, iskolaszéki elnök.

Káldra rk. nőtlen másodtanító kerestetik. Fizetés 300 frt o. é. és butorozott szoba. Kötelessége egy osztályt vezetni, ismételőket tanítani s kántorságban segédkezni. Kérvény **Kis Sándor** plébánoshoz küldendő szept. 15-ig **Illa István** kántortanító.

A mária-havasi (Vasm.) német kántortanítói állásra szept. 15-ig pályázat hirdettetik. Fizetése szabad lakás, 3 öl tűzifa, 301 frt. Folyamodványok **Csárics József** pléb. helyettesnek **Vizlendva** u. p. Szarvaslak küldendők.

Székesfehérvári egyházmegye.

Vajta község (Fehérm.) róm. kath. iskolájához segédtanító kerestetik. Fizetése: 300 frt, lakás, fűtés. Kötelessége: egy osztályt önállólag vezetni, az ismétlősök felét tanítani. Határidő szeptember 5. **Az iskolaszék.** 1—2

A torbágyi (Pest mellett, r. állomás nyaraló h.) r. kath. német magyar tannyelvű népiskolánál üresedésben levő segédtanítói állásra augusztus hó 25-iki határnapal pályázat hirdettetik. Jövedelme: 400 frt készpénz, a község pénztárából havi utólagos részletekben pontosan fizetve; egy butorozott szobából álló lakás. Kötelessége az alsó két osztályt egy tanteremben önállóan vezetni, az ismételő iskolásokat oktatni és a gyermekre az isteni tisztelet alatt felügyelni. Miután a megválasztandó a főtanítót helyettesíteni köteles, meg-

kívánatlik, hogy a kántorságban legslább annyi jártassággal bírjon, hogy kismisét, litániát és temetést vezetni képes legyen. Ki a zenés-miséknél közreműködni képes (hegedüles), ezt személyes megjelenése alkalmával igazolja — egyenlő minősítés esetén — előnyben részesül. Okmányokkal felszerelt kérvények a r. kath. iskolaszékre czimezve nagys. **Jungmayer György** cz. kanonok és helybeli plébános urhoz küldendők. Állomását szeptember 1-jén tartozik elfoglalni.

Váci egyházmegye.

Törtelen (Pest-m.) a róm. kath. néptanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: törzsfizetés 300 frt, tandíjból 30—35 frt, ismétők oktatásért 20 frt füllemény 20 frt, ötödéves pótlék és szabad lakás házi kerttel. Orgonálni tudók előnyben részesülnek. Az állomás szept. 1-én elfoglalandó. Okleveles pályázók — egészséges voltukról és orvosi bizonyítvánnyal is felszerelt kérvényeiket 1895. aug. 28-ig a törteli r. kath. iskolaszék címére, **Csajka Lajos** plébánoshoz küldjék. 1—2

Töszegre (Pest-m.) róm. kath. segédtanító azonnal felvétetik. Fizetése havonként 10 frt és teljes ellátás. **Cservenyicz Pál**, kántortanító. 1—3

A szarvas-gedei Nógrádmegye kath. kántortanítói állomásra október 1-jére pályázat nyitattik. Jövedelme: lakás kerttel; 5 kat. hold szántóföld és 155 öl rét; 75—80 pár után párber (1 véka rozs és 25 kr.) és stóla; iskolaűtésre 10 frt; községtől munkaváltság 30 frt; deputátum és tandíj 60 frt 17 úrköbméter fa (Canonica Visitatis szerint 10 öl jár.) Azonfelül **Mesko Johanna** örökösétől segélykép 74 frt. Kötelessége az összes kántori és tanítói teendők végzése és a falkola kezelése. Pályázók eredeti okmányokkal felszerelt folyamodványokat az iskolaszékhez intézve, alulírottához küldjék és aug. 22-én tartandó próbára személyesen jelentkezzenek. **Jobbágyi** (posta Apcz.) **Bösz Emil** plébános. 3—3

Irsai (Pest-m.) I—II osztályu róm. kath. iskolához okleveles tanító kerestetik, ki kántori teendőkben is jártas. Jövedelme 300 frt, butorozott lakás és kert, iskola és lakás fűtésre 4 öl fa. Kérvények augusztus végéig **Odray Coelestin** egyházi elnökhöz küldendők. 2—3

A Rákospalotához tartozó Istvántelken a kertésziskolához egy elemi iskolára képesített nőtlen tanító kerestetik. Kötelessége: heti 22 órában a reá bizandó tárgyakat tanítani, a nappali felügyeletet tanítótársával naponként főlvtva, az éjjelit mindig gyakorolni, a kápolnában harmóniumon az éneket vezetni az int. szabályok értelmében. Fizetése: Az ellátáson kívül 300 frt havi részletekben; 50 frt évi pótlékkal 500 frtig. A pályázni óhajtok mm. gr. **Károlyi Sándorné**hoz czimzeti kérvényeiket aug. 20-ig **Tanács József** főbíró plébánoshoz küldjék be. Az állás szeptember 1-én legkésőbb elfoglalandó.

Kakucsón (Budapest közelében) egy önálló róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetése 350 frt készpénz 5—5 éves korpótlékkal és tisztességes lakás. Tannyelv magyar. Nők is pályázhatnak. Okleveles tanítók okmányaikat eredetiben vagy hiteles másolatban aug. 31-ig **Pröbsztl Pál** esperes urhoz **Ujhartyánba** küldjék. Személyes megjelenés előny.

A szarvas-gedei kántortanító választása, mely aug. 22-ére volt kitűzve, elhalasztatik. A választás napját annak idején közlöm. **Bösz Emil**, plébános.

Veszprémi egyházmegye.

Veszprém-Oszlopra segédtanító kerestetik. Fizetése 240 frt, lakás és fűtés. Alulírottánál kaphat 12, frtért élemezést. Az állás szeptember elsején elfoglalandó. **Schwarez Gyula**, kántortanító. 3—3

Az ajkarendeki (Veszprémm.) r. kath. népiskolához szeptember 1-re okleveles segéd-, illetőleg osztálytanító kerestetik. Jövedelme 300 frt, butorozott lakás fűtéssel. Tannyelv német magyar. Folyamodványok az **iskolaszék elnökéhez** Ajkarendekre intézendők. 2—3

Taranyba (Somogy-m.) két róm. kath. képesített tanító kerestetik. Fizetésük egyenként 3.0 frt, fűtés és butorozott lakás; a ki a vasárnapi osztályt vezeti, kap

35 frtot. A kántorságban segédkeznek. A pályázatok a plébániára küldendők. 2—2

Dobára (Somló mellett) szeptember elsejére kath. tanító kerestetik. Fizetése: 600 korona előleges havi 50 koronás részletekben, csinos butorozott szoba fűtés-sel. Teendője kisebbeket és ismétlősöket tanítani és a kántorságban segédkezni. Kérvények mielőbb főtiszt. Somogy Lajos plébános, iskolaszéki elnök urhoz Veszprém-Nagy-Szöllős küldendők. 1—2

Köröskegy (Somogy megye) plébániához kebeleztet kerekli főkegyházban halálozás által megüresedett kath. kántortanítói állomás betöltésére f. é. augusztus 29 re pályázat hirdetik. Évi jövedelem vegyes forrásokból 310 frt o. é. és szabad lakás, mely 2 padlózott szoba, konyha, kamra, istálló, pincze, kert 141 □ öl, erős hidasól, kerekcs kút az udvaron. — részekből áll. Tan-nyelv magyar. Tankötelesek száma 65. Személyes megjelenés megkívántatik. Állomás azonnal elfoglalandó. Kommandinger Kálmán, plébános. 1—2

Mikébe (Somogy m.) róm. kath. segéd-tanító kerestetik. Javadalma havonként 10 frt, ételmezés, szoba a legszükségesebb butorral, fűtés és tisztogatás. Kötelessége az I., II. oszt. és ismétlősöket tanítani, kántorságban segédkezni, a főtanító akadályoztatása esetén ön-állóan is végezni. A német olvasást a II. oszt. mint rendes tantárgyat tanítani kell. Kérvények főt. Ujlaky József, iskolaszéki elnökhöz Csökölybe (Somogy megye) czimzendők aug. 25-ig.

Ajánlkozás.

Tanulmány végzett kath. papnövendék, nevelő-séget vállal. Czíme a kiadóhivatalban. 1—2

Egy rövid (szárny) zongora, jó hanggal 190 forintért eladó Tata pusztá Szentgyörgy Stóger Sándor.

Balaton Géza tanító népiskolai tankönyvei:

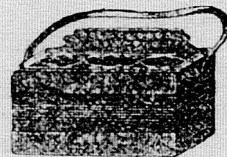
»Földrajz, Magyarország Történelme, Természettan, Természettan és Nyelvtani eredménytár a Polgári ügyiratokkal.«

Négy első mű német, két első tót nyelven is kap-
ható. Egyes példányok ára 10 kr. — Mind e művek a
nm. m. püspöki kar könyvbíráló-bizottsága részéről kath.
iskolák használatára engedélyezve és a Szent-István-
Társulat tankönyv-jegyzékébe felvéve vannak. Megren-
delések szerzőnél O-Becsén vagy a Szent-István-
Társulat ügynökségénél Budapesten tehetők.

Árjegyzéket küldök kívánatra

Pedálos-czimbalom, hegedű, fuvola, czitera, Intona,
ariston, harmónika és mindennemű mechanikai zenemű

stb. hangszerek és azok kel-
lékeiről. Kiadásomban meg-
jelentek: Czimbalom-iskola,
irta: Kuliffay Izabella főher-
cegi zenetanárnő. Tartalmaz
94 dalt és számos Etüdöt, ára
3 frt 50 kr. — Czimbalmozók
folyóirata, szerk. Késmárky
Árpád. Előfizetés egy évre
4 frt 80 kr. Megjelenik 14 napban egyszer, 4—6 darabban.

— Magyar tilinkó-iskola, irta: Késmárky Á. Ára 1 frt. —
Mindennemű hangszerek javíttatnak.

Horváth István ő es. és k. fensége József
főherczeg udv. szállítója
Budapest, Erzsébet-körut 2
és Kerepesi-ut 46. sz.

Mostan jelent meg és kívánatra ingyen és bérmentve

küldetik meg

LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedés kiadásában Budapest, Andrásy-út 21
megjelent

a róm. kath. elemi és felsőbb népiskolai, polgári
tanítóképezdei és egyéb népoktatási
tanintézetek szá-
mára jóváhagyott **tankönyvek jegyzéke.**

A nagym. püspöki kar által kinevezett bizottság jóváhagyásával
a Szent-István társulati jegyzékbe felvéve,
valamint a nagyméltóságú vallás- és közokt. m. kir. miniszterium által approbált
elemi és felsőbb népiskolai,
iparos- és kereskedő-tanoncz iskolai, polgári iskolai
tankönyvek és eszközök jegyzéke 1895—96. évre
kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.